

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1994-1995 (*)

17 OKTOBER 1994

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 19 mei 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad

(Ingediend door de heer Michel)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 4 van de wet van 19 mei 1994 omschrijft welke uitgaven voor verkiezingspropaganda overeenkomstig de wetgeving inzake de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven moeten worden aangerekend.

In die context moet het begrip « *uitgaven door derden* » nauwkeurig worden gepreciseerd om te vermijden dat de wetgeving inzake de beperking van de uitgaven voor verkiezingspropaganda, die aan de partijen, de lijsten en de kandidaten is opgelegd, gemakkelijk zou kunnen worden omzeild.

De Controlecommissie voor de verkiezingsuitgaven heeft dienaangaande duidelijke regels opgesteld in het vademecum van 1991 en vervolgens in het vademecum van 1994, dat werd uitgegeven naar aanleiding van de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden en de gemeenteraden en voor de rechtstreekse verkiezing

(*) Vierde zitting van de 48^e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1994-1995 (*)

17 OCTOBRE 1994

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 19 mai 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections du Conseil de la Région wallonne, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale

(Déposée par M. Michel)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 4 de la loi du 19 mai 1994 définit la notion de dépenses de propagande électorale, à imputer dans le cadre de l'application de la législation relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales.

Dans ce contexte, la notion de *dépenses de tiers* devait inévitablement être appréhendée à peine d'offrir un court-circuit aisé de la limitation des dépenses de propagande électorale imposée aux partis, aux listes et aux candidats.

C'est ce que la commission de contrôle des dépenses électorales a fait, déjà dans le vade mecum rédigé en 1991, et ensuite dans celui de 1994 édité à l'occasion de la loi du 7 juillet 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour l'élection des conseils provinciaux et communaux et pour l'élection des conseils de l'aide sociale. Elle y a précisé le sort qu'il fallait réserver aux

(*) Quatrième session de la 48^e législature.

van de raden voor maatschappelijk welzijn. Daarin bepaalt de commissie duidelijk wat er moet gebeuren met de uitgaven voor verkiezingspropaganda die door derden worden gedaan ten voordele van een partij, een lijst of een welbepaalde kandidaat.

« *De propaganda die door een derde wordt gevoerd, wordt aangerekend aan de partij, de lijst of de kandidaat :*

— *telkens wanneer de partij, de lijst of de kandidaat vooraf schriftelijk toestemming heeft verleend voor de uitgave;*

— *bij gebreke daarvan, wanneer de partij, de lijst of de kandidaat niet onmiddellijk klacht indient bij [het bureau waarbij] hij zijn aangifte van uitgaven moet indienen. »*

Met het oog op de rechtszekerheid en om bewijskracht te verlenen aan de klacht die de partij, de lijst of de kandidaat, overeenkomstig de tekst van het vademecum van de Controlecommissie voor de verkiezingsuitgaven, kan indienen in geval van ongewenste uitgaven door derden, moet deze bepaling in de wet worden opgenomen.

Om te vermijden dat deze procedure, die de partij, de lijst of de kandidaat moet beschermen tegen ongewenste of kwaad bedoelde initiatieven van derden op het stuk van de verkiezingsuitgaven, op haar beurt een mogelijkheid wordt om de wet te omzeilen (wanneer de partij, de lijst of de kandidaat die klacht indient en de derde onder één hoedje spelen), laat dit wetsvoorstel aan het orgaan dat belast is met de controle van de uitgaven — dat is de Controlecommissie voor de verkiezingsuitgaven of de strafrechtbank — de zorg over te oordelen over de goede of de kwade trouw van de klager. Indien de kwade trouw van degene die de klacht heeft ingediend, kan worden bewezen, worden de door een derde gedane uitgaven hem aangerekend.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Artikel 4 van de wet van 19 mei 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wordt aangevuld met een § 5, luidend als volgt :

« § 5. De uitgaven voor verkiezingspropaganda die door een derde ten gunste van een partij of een bepaalde kandidaat worden gedaan, worden aan de begunstigde aangerekend wanneer hij vooraf schriftelijk toestemming voor de uitgave heeft verleend.

dépenses de propagande électorale émises par des tiers, au bénéfice d'un parti, d'une liste ou d'un candidat déterminé.

Ainsi, « *La propagande faite par des tiers est imputée au parti, à la liste ou au candidat :*

— *dans chaque cas où le parti, la liste ou le candidat a donné son accord écrit et préalable à la dépense;*

— *ou à défaut, quand le parti, la liste ou le candidat ne dépose pas immédiatement plainte auprès [du bureau] où il doit déposer sa déclaration de dépenses. »*

Pour plus de sécurité juridique, et pour donner une valeur probante à la plainte que le parti, la liste ou le candidat déposerait, conformément au libellé du vade mecum de la Commission de contrôle des dépenses électorales, en cas de dépenses de tiers indésirables, il importe d'introduire ce libellé dans la loi.

En outre, afin d'éviter que cette procédure, qui protège le parti, la liste ou le candidat contre des initiatives indésirables, voire mal intentionnées de tiers en matière de dépenses électorales, ne devienne elle-même une possibilité de détournement de la loi, par la collusion du tiers et du parti, de la liste ou du candidat qui porte plainte, la présente proposition de loi laissera à l'autorité chargée de contrôler les dépenses, en l'occurrence la Commission de contrôle des dépenses électorales ou les juridictions pénales, le soin d'apprécier la bonne ou la mauvaise foi du plaignant. Au cas où la mauvaise foi de ce dernier pourrait être établie, la dépense de tiers lui sera imputée.

L. MICHEL

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'article 4 de la loi du 19 mai 1994 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections du Conseil de la Région wallonne, du Conseil flamand et du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, est complété par un § 5, libellé comme suit :

« § 5. Les dépenses de propagande électorale faites par un tiers au bénéfice d'un parti ou d'un candidat déterminé, sont imputables au bénéficiaire quand celui-ci a donné son accord écrit et préalable à la dépense.

Onverminderd het vorige lid worden de uitgaven voor verkiezingspropaganda die door een derde ten gunste van een partij of een bepaalde kandidaat zijn gedaan, aan de begunstigde aangerekend wanneer deze, zodra hij van de uitgave kennis heeft gekregen, niet onmiddellijk klacht indient bij het stembureau waarbij hij zijn aangifte van uitgaven moet indienen.

De Controlecommissie oordeelt vrij of de indiener van de klacht mogelijk te kwader trouw is. »

20 september 1994.

Sans préjudice de l'alinéa précédent, la dépense de propagande électorale faite par un tiers au bénéfice d'un parti ou d'un candidat déterminé est imputable au bénéficiaire lorsque celui-ci n'a pas immédiatement déposé plainte auprès du bureau électoral où il doit déposer sa déclaration de dépenses dès la connaissance de cette dépense.

La Commission de contrôle conserve toute liberté d'appréciation pour établir l'éventuelle mauvaise foi du plaignant. »

20 septembre 1994.

L. MICHEL